

RAPSŲ SĖKLŲ MAISTINĖ VERTĖ IR FITAZĖS, GAUTOS IŠ *PHENIOPHORA LYCII* KAMIENO, ĮTAKA MAISTINIŲ MEDŽIAGŲ PASISAVINIMUI VIŠČIUKUS BROILERIUS LESINANT SKIRTINGU RAPSŲ SĖKLŲ KIEKIU

Vilma Šašytė, Romas Gružauskas, Asta Racevičiūtė-Stupelienė, Agila Semaškaitė
Gyvulininkystės katedra, Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas;
tel., faks. (8~37) 36 35 05; el. paštas: sasvil@lva.lt

Santrauka. Šio tyrimo tikslas buvo ištirti rapsų sėklų maistinę vertę, nustatyti jų įtaką viščiukų broilerių produktyvumo rodikliams, taip pat ištirti fitazės, gautos iš *Pheniophora lycii* kamienu, įtaką fosforo ir kalcio pasisavinimui viščiukų broilerių organizme, juos lesinant skirtingu rapsų sėklų kiekiu. Analizuojant kai kurių antimitybinių medžiagų kiekį rapsų sėklose nustatyta, kad jose yra daug fitino fosforo – 65,47 proc. bendro fosforo sausųjų medžiagų (SM) kiekio, bendras gliukozinolatų ir eruko rūgšties kiekis rapsų sėklose sudarė atitinkamai 7,96 $\mu\text{mol/g}$ ir 0,14 proc. Atliktas lesinimo testas su 32-ies. ROSS 308 linijų derinio 14–49 dienų viščiukais broileriais, suskirstytais į 4 grupes, po 8 viščiukus kiekvienoje. Lesinimo testo rezultatai parodė, kad viščiukus broilerius lesinant lesalais su skirtingu rapsų sėklų kiekiu (2,5; 5,0; 7,5 proc.), lesinimo testo pabaigoje, t. y. 49 amžiaus dieną, paukščiai svėrė 3–5 proc. mažiau, o lesalų sąnaudos buvo 2–5 proc. didesnės negu kontrolinės grupės. Virškinamumo bandymas atliktas su keturiasdešimt aštuoniais 21 dienos viščiukais broileriais, suskirstytais į 6 grupes, po 8 paukščius kiekvienoje. I, III ir V (kontrolinių) grupių viščiukai broileriai buvo lesinti kombinuotaisiais lesalais su skirtingu rapsų sėklų kiekiu (2,5; 5,0; 7,5 proc.). II, IV, VI (tiriamųjų) grupių viščiukai broileriai lesinti tos pačios sudėties lesalais kaip ir kontrolinių grupių, tačiau lesaluose buvo fermentinio 6-fitazės preparato priedo (750 akt. vnt./kg lesalų). Virškinamumo bandymo rezultatai parodė, kad didinant rapsų sėklų kiekį lesaluose sumažėjo viščiukų broilerių kalcio ir fosforo virškinamumas. Tačiau VI grupėje, kuri gavo 7,5 proc. rapsų sėklų ir 6-fitazės priedo, žymiai pagerėjo fosforo virškinamumas (14,19 proc.) viščiukų broilerių organizme. Kalcio virškinamumas VI grupėje buvo 4,08 proc. ($p < 0,05$) didesnis už V, kontrolinės grupės. Išvada: tinkamiausias rapsų sėklų kiekis lesaluose yra iki 5 proc.

Raktažodžiai: rapsų sėklos, kalcis, fosforas, 6-fitazė, viščiukai broileriai.